

Sene 3

Nisan 1929

No 8-32

HUKUKÎ BİLGİLER MECMUASI

Her ayın on beşinde neşrolunur

edilerek - ikmal edilebilirsede şüphesiz zararı maddi ve maneviyi daima bulunan onuncusuna ne denir? ... İsteksiz demek olan cebrin doğrudan doğruya hedef yâni mefulün zatına münhasır olması icap eder. Yoksa arzu edilen bir kızın yanına gitmek için kapuyu kırmak kıza yapılan cebirden sayılmaz. Zira yanına gidilen kızın teslim olması muhtemeldir. Cezaîyundau «F. Helir,Chaureau» bu suretle yapılan cebri maddiyi hedefe mahsus cebirden addetmezler. Ve cebrin yapıldığını gösteren cmaratın bulunması lüzumunu «Muyard de Vouglous» zikreder. Kızın yüzünde tırmıkların ve bilhassa dış veya iç etekliklerinde yırtıkların vücudu lazımdır, der. Roma kanununda bu suretle ika edilen fiili şenilere — Stuprum — namı verilir ki cezası idamdır.

Bu maddei kanuniye italyan ve fransız kanunlarından ayrı ve müstakil olarak tedvin edilmiştir. Her ikisi de 991 inci madeyi teşkil eden Fransız kanununun mitnini gözden geçirelim: [1].

— Gerek erkek ve gerek kız olsun on üç yaşından dün bir çocuğun ırzına bilâ cebir vuku bulan her taaruz, cürüm tamam olsun veya olmasın, — kalebentlik cezasıyla tecziye olunur. On üç yaşını mütecaviz bir sinde bulunan bir kız çocuk hakkında yapılan fiili şeni usulü tarafından ika edilmiş ise aynı ceza ile mücazat olunur. Şu kadar varki bu fiili şeniin henüz kocaya varmak suretile rüştünü ispat etmemiş bir kız hakkında olması şarttır.

İstanbul asliye mahkemesi âza
mülâzımlarından
A. ADİL

KİTAPLAR

«Para kıymetindeki tahvilata karşı mukavelelerde ittihaz olunan tahaffüzî tedabir; ve Aloto Rezikosunun tehvini gayesine matuf altun kaydı ve son taahüt şekilleri » Berlin, 1928. Berlin Üniversitesi ve profesörlerden Dr. Arthur Nusbaum « Alman ve ecnebi nazariyat

(1) İtalya ceza kanununun buna tekabül eden 331 inci maddesinin metni ceza kanunu şerhinin üçüncü cildinin 135 inci sahifesinde yazılıdır.

ve tatbikat hukukîyesine göre para » namında evvelce neşrettiği kıymetli eserine mühim bir zeyl teşkil eden bu eserlerde mukayese kavainin noktai nazarından emsaline numunei imtisâl olabilecek bir surette ve bilhassa Fransız ve Amerikan hukukuna müteallik asarı ilmiye ve mukarreratı muhakimi zengin bir surette nazarı dikkate almış ve eserin nihayetinde Belçika, İtalya, Norveç, Avusturya, Romanya, ve Macaristanda intişar etmiş olan bu meseile müteallik mevadi kanuniye ve ahkâmı nizamiyenin metinlerini aynen derceylemiştir. İki senedenberi, Berlinde « Ecnebi hukuku hususiyesi ve hukuku hususiyei düvel institüsü » tarafından neşredilmekte olan ve Ernest Rabel, Ernest Heyman, Henrik Sitza, Martin, Wolff, Max Pogens-terher, Froz, Şehlegelberger, gibi ustadların namını taşıyan mecmuasının sayfelerine sığamayan büyük etüdler için aynı enstitü tarafından neşre başlanılan etütlerin ilk numarasını teşkil eden (Nusbaun) ın valûta mesaili hakkında derin bir nenbağ demek olan bu eserinin memleketimiz hukukşinasları tarafından baştan başa tetkik ve mütalea olunması ve bunun içinde bir an evvel lisanimıza naklını temenni etmek arzusundan kendimizi geri alamayacağız. Bu mühim eserin ihtiva ettiği mesaili ileride bilmünasibe tetkik etmek üzere şimdilik kitabiyat için, tahsis edilmiş olan bu sütunlarda hulâseten bir nebze malûmat vermekle iktifaya mecbur kalıyorum. Müellif, valûta mesaili hakkında tarihi ve umumî mütaleat ve malûmatı ihtiva eden birinci altun kaydının Fransada 18 inci asırda sureti tahaddüsünü, 1870 (harbinin) te'sirâtı altında almış olduğu safahatı gösteriyor. Ve kâğıt para bolluğunun Almanyada tevliit ettiği netayic ile böyle bir sarsıntıya mâruz kalmayan Fransada sadır olan mevzuatı kanuniye ve mukarreratı mehakimi mukayese ediyor. Fransız mehakiminin altun ve gümüş efektif te'diyat ve kambiyo it'ası hakkındaki taahüdata muarız olan ve hatta faik kupunları veya ayniyat ile edayı deyin kaytlarını mefsuh ve keenlemyekûn addeden mukarreratı gerek vazî kanun ve gerek hukukşinasların millî noktai nazardan aşırı bir derecede yürütülmüş olan noktai nazar ve mütalealarını da geçdiğini zikreden muellif serbestii mukavelâtın düçar olduğu taahüdatın mü-

dafaasındaki imkânsızlığı güzelce kayt ettikten sonra vaziyetin ecnebi eshabı matluba karşı almış olduğu tahavvülâtı ve Fransız hukukunun nufuz ve tesiri altında kalmış olan memleketlerde bile Fransız noktai nazarına iştirak eylemediğini kaydediyor. Bu meyanda Belçika ve Mısırdan bahs eyledikten sonra « Türk mahkemei temyizinin de 24 Temmuz 1924 tarihli kararında altun kaydını muteber addettiğini (sahifa 24) zikr ediyor. Valûta tahvilatına karşı eshabı mukavelatın düşündükleri tedabir ve bu bapta tarafeynce kabûl edilen kayt ve şartın tatbikattaki sureti tefsir ve telâkkisini ve bu tefsirlerin bilhassa ecanibe muariz bir şekil olduğunu irae ettikten sonra müellif ikinci fasılda bu tahaffûzî tedabiri birer birer tetkike girişiyor. Altun efektif lerini ve altun kıymet kaytlarının fevait ve mazarratı mes'elenin bilhassa icra noktai nazarından aldığı vaziyeti vazî kanunun tarzı telâkkisini ve sonra altun esasî üzerine olan ipotek muamelâtındaki vaziyet ve şeraiti ihtivâ eden maddeler şayanı tetkik mütaleat ve tenkidatı ihtiva etmektedir.

Beynelmîlel kredi muamelâtında matlubatın valûta tahavvûlatından masuniyetini bihakkin arzu ve takip cden ihtiyacatı iktisadiyeyi hiç bir vakit nazardan dur tutmayarak bu mufassal mesaili sülh ve sükûnun bahşettiği ve esasen ötedenberi müellifin asarında numayan olan büyük bir bitarafî ile tetkik ve tamik eden bu eseri bütün hukuşinaslarımıza tekraren tavsiyeyi cidden bir vazife addederim.

Dr. FERİT

Mühterem Abonelerimize: İkinci senenin abone müddeti Eylül 928 tarihinde hitam bulmuştur. Abone müddetini temdit etdirmek arzu edenlerin abone bedeli olan 4 lirayı idarehanemize göndermeleri rica olunur.

Badema mecmuamız namına vakî olacak bilumum muhaberat, ve posta havalenamelerinde ABONE NUMEROSI ve MUVAZAH ADRESLERİNİN yazılması lazımdır. Aksi taktirde mecmua idarehanesi mesûliyet kabul etmez.